

Dosarul nr.3ra-944/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

04 noiembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Ion Nicolaev și Alexandrina Nicolaev,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Nicolaev, Alexandrina Nicolaev și Ana Suhanov împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi a Inspecției de Stat în Construcții), intervenienți accesorii Tatiana Scoarță și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 iunie 2016 Ion Nicolaev, Alexandrina Nicolaev și Ana Suhanov au depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspecției de Stat în Construcții cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanții au invocat că, la 30 martie 2016, șeful interimar al Direcției CCPCD, Alexandru Untilov a efectuat verificarea legalității emiterii autorizației de construire nr. 222 din 03 august 2015 pentru construcția casei particulare de locuit pentru trei familii (S+P+2E+M) din XXX.

Invocând faptul constatării anumitor neconformități, la 31 martie 2016, șeful interimar al Direcției CCPCD, Alexandru Untilov a emis prescripția seria ISC nr. 002157, prin care a dispus sistarea valabilității autorizației de construire cu sistarea necondiționată a lucrărilor de construcție montaj până la înlăturarea neconformităților.

Prin urmare, reclamanții consideră prescripția seria ISC nr. 002157 din 30 martie 2016 ca fiind ilegală și care urmează a fi anulată, deoarece sistarea valabilității

autorizației de construire poate fi dispusă numai în caz de depistare a faptelor de încălcare a legislației în vigoare și a procedurii de eliberare.

Reiterează că, neconformitățile indicate în prescripția nominalizată nu pot fi puse la baza deciziei de sistare a valabilității autorizației de construire, deoarece lucrările de construcție sunt efectuate în corespundere cu proiectul care a fost elaborat în conformitate cu prevederile legale, fiind verificat în modul stabilit.

Susțin că și autorizația de construire a fost eliberată conform procedurii stabilite, iar reclamantii au anunțat Inspecția de Stat în Construcții despre eliberarea autorizației de construire și inițierea lucrărilor. Construcția nouă a fost proiectată și se execută strict în limitele hotarelor construcției vechi, mărimea la sol a construcției noi având aceiași dimensiune ca și construcția veche.

Mai mult, construcția nouă în axa 1-6 nu are careva construcții învecinate, iar gardul vecinului din această parte este deplasat înăuntrul terenului pe care se efectuează construcția cu circa 60 cm. Deci, măsurarea urmează a fi efectuată nu până la gard, dar până la hotarul real al terenurilor. În același timp, vecinul de la axa A-E și-a construit imobilul pe hotarul terenului, iar reclamantii au lăsat de la granița terenului de la această axă 6 metri (fără a lua în considerație galeria). De altfel, nici drumul nu are o configurație corectă, deoarece nu sunt trasate liniile roșii pentru acesta, iar granițele terenului sunt de o formă neregulată și repetă configurația gardului. Astfel, clădirea veche se afla la distanța de 2,10 m de la hotarul terenului dinspre drum, iar clădirea nouă este amplasată în granițele clădirii vechi. Respectiv, proiectul clădirii noi s-a făcut în așa mod încât să fie menținută construcția în granițele construcției vechi.

Invocă că, de la marginea construcției până la drum este o distanță de 4,0 m., fapt ce denotă că au fost respectate cerințele legale în acest sens.

La fel, reclamantii au învederat că, din practica construcțiilor în sectorul particular se constată că normele invocate de șeful interimar al Direcției CCPCD sunt desuete, deci neaplicabile, iar odată ce au fost respectate granițele construcției noi în limitele construcției vechi, dar și distanțele de la hotar, nu există temeiuri pentru sistarea valabilității autorizației de construcție. Comunică că, la 26 aprilie 2016, reclamantii au depus pe numele Inspecției de Stat în Construcții o cerere prealabilă, înregistrată cu nr. N-412, prin care au solicitat anularea prescripției.

Prin răspunsul nr. N-386 din 25 mai 2016, recepționat la 27 mai 2016, cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată, drept motiv fiind invocat faptul nerespectării cerințelor indicate în certificatul de urbanism.

În această ordine de idei, reclamantii Ion Nicolaev, Alexandrina Nicolaev și Ana Suhanov au solicitat anularea prescripției Inspecției de Stat în Construcții seria ISC nr. 002157 din 31 martie 2016, întocmită de șeful interimar al Direcției CCPCD, Alexandru Untilov „privind sistarea valabilității Autorizației de construcție nr. 222 din 03 august 2015 pentru construcția casei particulare de locuit din XXX și sistarea lucrărilor de construcție”.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului, Tatiana Scoarță (f.d. 31, vol.1).

Prin încheierea din 03 februarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului, Primăria municipiului Chișinău (f.d. 41, vol.1).

Prin încheierea protocolară din 24 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a substituit pârâtul Inspecția de Stat în Construcții cu succesorul său în drepturi Agenția pentru Supraveghere Tehnică, din motivul reorganizării instituției (f.d. 152 verso, vol.1).

Prin hotărârea din 24 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca fiind nefondată acțiunea depusă de Ion Nicolaev, Alexandrina Nicolaev și Ana Suhanov (vol.1, f.d. 154, 160-163 recto-verso).

Prin decizia din 15 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Ion Nicolaev, Alexandrina Nicolaev împotriva hotărârii din 24 mai 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Nicolaev, Alexandrina Nicolaev și Ana Suhanov împotriva Agenției pentru Supraveghere Tehnică (succesor în drepturi a Inspecției de Stat în Construcții), intervenienți accesorii Tatiana Scoarță și Primăria municipiului Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea deciziei, instanța de apel a relevat că, Inspecția de Stat în Construcții, exercitându-și atribuțiile prevăzute de pct. 3 și pct. 10 (a) din Regulamentul Inspecției de Stat în Construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25.06.1996 (Anexa nr.2), a fost în drept să verifice valabilitatea autorizației de construcție nr. 222 din 03 august 2015 pentru construcția casei particulare de locuit din XXX, cât și să sisteze lucrările de construcție. Astfel, instanța de apel reține că în conformitate cu normele de drept enunțate, la 30 martie 2016 Inspecția de Stat în Construcții, fiind organul competent de a efectua controlul de stat al calității în construcții, în urma verificării legalității emiterii autorizației de construire nr.222 din 03 august 2015 pentru construcția casei particulare de locuit pentru trei familii (S+P+2E+M) din XXX, a depistat faptul că documentația de proiect a fost elaborată în contradicție cu cerințele Certificatului de Urbanism nr. 625i/14 din 22 decembrie 2014.

De asemenea, Colegiul a respins ca neîntemeiate alegațiile cu privire la faptul că controlul a fost inițiat și efectuat fără respectarea cerințelor Regulamentului privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25.06.1996, care prevede că „despre exercitarea controlului, conform programului de activitate, Inspecția de Stat în Construcții informează autoritatea administrației publice locale, agentul economic sau persoana fizică cu cel puțin 5 zile înainte de control. Controalele se efectuează în prezența și cu participarea reprezentantului părții controlate” or, în conformitate cu prevederile Regulamentului enunțat, la caz, a fost efectuat un control inopinat, conform pct. 17 din Regulament care prevede, că controalele inopinate se efectuează în scopul confirmării îndeplinirii prescripțiilor Agenției pentru Supraveghere Tehnică privind sistarea lucrărilor sau livrării, utilizării materialelor și articolelor de calitate proastă sau în caz de apariție a unor reclamații, corespunzător în speță nu era necesar actul de control, or Inspecția de Stat în Construcții a efectuat controlul inopinat în scopul verificării prescripțiilor.

Instanța de apel a stabilit că, la materialele cauzei nu au fost anexate careva probe care să ateste că documentația de proiect elaborată de autoritățile publice locale a fost supusă verificării la faza conceperii și proiectării construcțiilor.

Finalmente, instanța de apel a reținut că, Inspecției de Stat în Construcție nu-i poate fi imputat faptul că a efectuat inspecția legalității emiterii autorizației de construire nr. 222 din 03 august 2015 abia peste 8 luni de la momentul emiterii acesteia or, beneficiarul construcției a depus declarație prin care a informat Inspecția de stat în Construcții despre începerea lucrărilor la data de 12 septembrie 2015, iar în baza plângerilor vecinilor a efectuat controlul, la momentul efectuării controlului, la șantier se executau lucrări de construire a nivelului parter fiind emise prescripțiile de sistare a lucrărilor. Prin urmare, în speță nu au fost stabilite temeiuri de anulare a actului administrativ, prescripția nr. 002157 din 30 martie 2016 emisă de Inspecția de Stat în Construcții privind sistarea valabilității autorizației de construcție nr. 222 din 03 august 2015 pentru construcția casei particulare de locuit din XXX și sistarea lucrărilor de construcție or, actul administrativ indicat a fost emis cu respectarea prevederilor legii, a competenței și procedurii stabilite, nefiind careva temeiuri de a fi anulat.

Totodată, Colegiul a relevat că, actul administrativ contestat prescripția nr. 002157 din 30 martie 2016 emisă de Inspecția de Stat în Construcții privind sistarea valabilității autorizației de construcție nr. 222 din 03 august 2015 pentru construcția casei particulare de locuit din XXX și sistarea lucrărilor de construcție și-a produs efectul, în situația când există deja o hotărâre irevocabilă a instanței de judecată de demolare a construcțiilor neautorizate cu remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate, casei particulare de locuit (S+P+2E+M) din XXX (f.d 93-96, 97-103, vol.1).

La 25 august 2020 Ion Nicoalev a depus recurs împotriva deciziei din 15 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea deciziei contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În esență, recurentul a invocat că, la emiterea deciziei instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie și a interpretat în mod eronat legea.

Consideră că, instanțele de judecată au dat o apreciere arbitrară probelor.

Și-a întemeiat recursul în conformitate cu art. 244, 245 alin. (1) lit. d), 248 Cod administrativ.

La 26 august 2020 Alexandrina Nicoalev a depus recurs împotriva deciziei din 15 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea deciziei contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând argumentele indicate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

În esență, recurentul a invocat că la emiterea deciziei instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie și a interpretat în mod eronat legea.

Consideră că, instanțele de judecată au dat o apreciere arbitrară probelor.

Și-a întemeiat recursul în conformitate cu art. 244, 245 alin. (1) lit. d), 248 Cod administrativ.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 15 iulie 2020, fiind recepționată de către reprezentantul recurentului Nicolaev Ion la 03 august 2020, iar de către reprezentantul recurenteii Alexandrina Nicolaev la 06 august 2020 (f.d. 1, vol. IV).

Astfel, recurenții Ion Nicolaev și Alexandrina Nicolaev, în conformitate cu prevederile art. 245 din Codul administrativ, la 25 august 2020 și respectiv 26 august 2020, au depus recursurile respectând termenele procedurale.

La 04 septembrie 2020 în adresa intimațiilor, a fost expediată copia recursurilor, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă până în prezent intimații nu și-au valorificat dreptul său de a se expune pe marginea recursului (f.d. 39, 40, vol. IV).

Examinând temeiurile invocate în recursuri în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră inadmisibile din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererile de recurs depuse de către Ion Nicolaev și Alexandrina Nicolaev, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursurile depuse de Ion Nicolaev și Alexandrina Nicolaev, se declară inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh